

موریتس ارنست، پیانیست آلمانی پس از اعلام ستاد برگزاری جشنواره موسیقی فجر مبنی بر حضور نیافتن گروه حجاز از کشور بلژیک در روز پایانی جشنواره، کنسرتی را در تالار وحدت تهران برگزار می‌کند.

در پی عدم امکان حضور گروه موسیقی تلفیقی حجاز در بخش بین‌الملل به دلیل بروز برخی مشکلات فنی، کمیته بین‌الملل سی و نهمین جشنواره بین‌المللی موسیقی فجر

گروه موسیقی حجاز به ایران نمی‌آید

با همکاری همه‌جانبه ارکان مختلف جشنواره، اقدام به دعوت از موریتس ارنست، پیانیست شناخته‌شده آلمانی برای اجرای برنامه در این دوره از جشنواره کرد که با قبول این دعوت، رستتال پیانوی هنرمند آلمانی در همان زمان و مکان جایگزین برنامه لغو‌شده شد.

موریتس ارنست سال ۱۹۸۶ در آلمان متولد شد و از چهار سالگی نواختن پیانو را آغاز کرد. وی پیانو را در مدرسه

موسیقی دیتمولر ادامه داد و در آن موسسه، موسیقی‌شناسی نیز خواند. ارنست، جوایز متعددی در مسابقات معتبر بین‌المللی کسب کرده و در سال ۲۰۰۳ برای تکمیل آموزه‌هایش نزد فویچت واگنر رفت.

موریتس ارنست طی سال‌های گذشته در بسیاری از سالن‌های بزرگ و معتبر اروپا و آمریکا به اجرای برنامه پرداخته است.

گفت‌وگو با حسین شریفی، رهبر ارکسترسمفونیک صداوسیما

تلفیق موسیقی ایرانی با قطعات جهانی

علی رحیمی
گروه فرهنگ و هنر

یکی از ویژگی‌های منحصربه‌فرد جشنواره موسیقی فجر حضور همزمان ارکسترهای موسیقایی بزرگ ایران است؛ اتفاقی میمون که بی‌شک در هیچ برهه زمانی دیگر رخ نخواهد داد. در جشنواره فجر امسال، مخاطبان مهمان ارکسترهای بزرگی همچون ارکستر ملی ایران، ارکسترسمفونیک تهران، ارکسترسمفونیک صداوسیما و ارکستر ترنم فتح بودند. ارکسترسمفونیک صداوسیما، شب گذشته با اجرای ۱۱ قطعه از آهنگسازان ایرانی با رهبری حسین شریفی در تالار وحدت روی صحنه رفت. شریفی که فعالیت موسیقایی خود را از هشت‌سالگی، تحت نظر زنده‌یاد آندره آرزومانیان شروع کرده بود، با حضور در هنرستان موسیقی به‌صورت ویژه بر ساز ترومپت متمرکز شد. وی از ۱۷ سالگی نوازندگی در ارکسترسمفونیک تهران به رهبری فریدون ناصری را آغاز کرد و بعد از اتمام دوره هنرستان، وارد دانشکده موسیقی شد و پس از گذراندن دوره تحصیلات تکمیلی در سال ۱۳۸۵ به توصیه لوریس چکناواریان، از طرف وزارت ارشاد برای گذراندن مسترکلاس تخصصی ساز ترومبون بورسیه شده و در چندین دوره مختلف در «دانشگاه کمیتاس» ارمنستان و سنترکلاس‌هایی در کشورهای آلمان، اتریش و روسیه شرکت کرد. او اکنون سه ماه است رهبری ارکسترسمفونیک صداوسیما را بر عهده گرفته و اولین اجرای خود را با این عنوان در جشنواره سی‌ونهم موسیقی فجر تجربه کرده است؛ به همین بهانه گفت‌وگویی با حسین شریفی داشتیم که در ادامه می‌خوانید.

۴ پس از اجرای «قدس شریف»، حالا با رپرتواری از قطعات ملی ایران به جشنواره آمدید. کمی درباره این اجرا و علت تمرکزتان بر این قطعات بگویید.

من حدود سه ماه است به‌عنوان رهبر ارکستر انتخاب‌شدم و از ابتداتلاش داشتیم با رویکردی متفاوت و نگاهی ویژه به موسیقی ایرانی، فرهنگ موسیقی ایرانی، هنر و شکلی از موسیقی نگاه کنم که کمتر دیده شده و کمتر پرداخته شده است. به همین منظور در گفت‌وگو با آقای مهرآذر، مدیر ارکستر و مسئولان ارشد مرکز موسیقی به این نتیجه رسیدیم در جشنواره فجر، برنامه‌ای طراحی کنیم تا با نگاه ویژه به موسیقی ارکسترال ملی، بر قطعات هنرمندان ایرانی که کمتر از آنها نام برده شده یا قطعاتی که شنیده شده ولی مخاطبان چندان نمی‌دانند که خواننده و آهنگساز آنها چه کسانی هستند، متمرکز شویم. تلاش‌مان این است مردم این موسیقی را به‌صورت زنده با یک ارکستر صدفری و گروه کر ببینند و بشنوند. تمام قطعات ارکسترال است. نکته مهم آن‌که ما در این کنسرت از سازهای ایرانی مثل عود، سنتور و تار در کنار سازهای جهانی استفاده می‌کنیم.

۴ یکی از نکاتی که بر آن تأکید دارید موسیقی سنتی و ملی ایرانی است- می‌خواهم بدانم آیا بر موسیقی فولک، محلی و اقوام نیز گوشه چشمی خواهید داشت؟

باید تأکید کنم که ما اصلاً کاری با موسیقی سنتی نداریم؛ عدنان فتح... موسیقیدان و رئیس مرکز موسیقی ملی از سوزیه، علی باجوق رهبر ارکستر از لبنان و عبدالرحمن الحقوم رهبر ارکستر و موزیک انصارا... از یمن از سخنرانان این برنامه بودند. دومین وینار موسیقی مقاومت روز چهارشنبه ۱۲ اسفند با حضور مهمانانی از فلسطین، بحرین، عراق و تونس برگزار خواهد شد. همچنین سومین وینار صبح روز چهارشنبه ۱۶ اسفند با حضور صاحب‌نظرانی از آسیای میانه، افغانستان، پاکستان و چین و چهارمین وینار بعد از ظهر همان روز با حضور موسیقیدانانی از اروپا و آمریکا برگزار می‌شود.

مثل خراسان را نمی‌توانیم اجرا کنیم، چون در شکل ارکستر ما گنجانده نمی‌شود؛ ما آن موسیقی را برای ارکستر و هم‌نوازی برای ارکستر طراحی می‌کنیم تا قابل ارائه در مجامع جهانی و بین‌المللی باشد.

۴ از اهمیت حضورتان در جشنواره فجر بگویید. چقدر این حضور را مهم می‌پندارید؟

مطمئناً همه موسیقیدانان، آهنگسازان و نوازندگان دوست دارند تلاش‌شان در محفلی دیده شود، چه بهتر از این‌که این محفل، یک فستیوال موسیقی باشد. تنها فستیوالی که با این گستردگی در مملکت ما وجود دارد جشنواره فجر است. البته جشنواره‌های موسیقی تخصصی‌تر مثل جشنواره‌های جوان، نواحی، اقوام و... داریم اما تفاوت فجر با آنها در این است که در این جشنواره همه‌نوع موسیقی وجود دارد. مثلاً تنها جایی است که سه ارکسترسمفونیک بزرگ یعنی تهران، ملی و ارکسترسمفونیک و گروه کر صداوسیما در آن حضور دارند و مخاطبان علاقه‌مند در یک‌جا می‌توانند از حضور آنها در یک برهه زمانی استفاده کنند. هیچ جای دیگر این اتفاق نمی‌افتد.

۴ شما از دوره شانزدهم در جشنواره فجر حضور داشتید؛ می‌خواهم با این پیشینه حضور در مهم‌ترین جشنواره ایران از تفاوتی که این جشنواره در طول این دو دهه داشته است بگویید.

برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید بگویم من موسیقی را از

شش سالگی شروع کردم و تمام تحصیلاتم راجع به موسیقی بوده است؛ چه تحصیلات آکادمیک و چه کلاس‌هایی که با استادان موسیقی داشتم. از طرفی من ۲۷ سال نوازنده ارکسترسمفونیک تهران بودم. سالیان سال به‌عنوان نوازنده مهمان در ارکستر ملی ایران دعوت می‌شدم و از بدو ارکسترسمفونیک صداوسیما به‌عنوان نوازنده فعالیت داشتم. لذا نگاه من به جشنواره فجر ویژه‌تر است. قبل از این هم ارکستر بادی داشتم که با آن هم در جشنواره‌های گذشته شرکت کردم. با مروری به دوره‌های مختلف می‌بینم که سطح آثار، سطح نوازندگی و سطح برگزاری جشنواره بالا رفته است. به هر صورت چیزی که سالیان سال اجرا می‌شود از نوپایی در می‌آید. از دیگرسو سطح دانش موسیقیدانان هم بالا رفته که بالطبع بر کیفیت آثار نیز تاثیر دارد. امیدوارم این کنسرت نیز با کیفیت و حس‌وحال خوب و تاثیرگذار باشد و مخاطبی که از سالن می‌رود راضی و خوشحال باشد.

۴ با توجه به پیشینه حضور در جشنواره فجر، مهم‌ترین ضغنی که در این سال‌ها دیدید چه بود؟

نمی‌توانم بگویم ضعف، اما می‌توانیم برای سال آینده به موسیقی نگاه ویژه‌تری داشته باشیم. این نگاه از هنرمندان موسیقی، هنرستان‌ها، دانشگاه‌ها و تفکری که

هنرمندان موسیقی دارند شروع می‌شود و به باری نمی‌شنید. جشنواره بستری است که دوستان کارهایی که داشته‌اند را ارائه دهند اما می‌تواند به ارتقای سطح موسیقی هم کمک کند.

بی‌شک در این مسیر جشنواره با دعوت از گروه‌های خارجی، گروه‌های بین‌المللی، گروه‌هایی که حرفی برای گفتن دارند و دعوت از استادان موسیقی خودمان در ارتقای موسیقی تاثیرگذار خواهد بود. تأکید من این است که باید بیشتر از هرجای دیگر به موسیقیدانان خودمان بها دهیم. بیشتر از هرجای دیگر در دنیا به آثار آهنگسازان مان، آثار هنرمندان و کسانی که برای فرهنگ و فکر و تمدن ایرانی تلاش کردند و هیچ‌وقت اسمی از آنها برده نمی‌شود بها دهیم. تمام تلاش من این است

که این اتفاق بیفتد و جشنواره به‌نظر من باید با تقدیر از بزرگان- که خوشبختانه این کار امسال اتفاق افتاد- و تقدیر از کسانی که جانانه برای فرهنگ و هنر مملکت زحمت می‌کشند به آنها بها داد. البته توجه به این نکته را لازم می‌دانم که فقط تقدیرکردن کافی نیست. بهایعنی از تجربیات و منویات‌شان استفاده کنیم. مناسفانه اینجا یک هنرمند بعد از کسب تجربه دل‌سرد، ناراحت

جشنواره با دعوت از گروه‌های بین‌المللی، گروه‌هایی که حرفی برای گفتن دارند و دعوت از استادان موسیقی خودمان در ارتقای موسیقی تاثیرگذار خواهد بود

با گوشه‌نشین می‌شود. وظیفه نهادهای تصمیم‌گیرنده این است که از اینها دلجویی و از تجربیات آنها طی سالیان سال برای فرهنگ استفاده کنند.

۴ عنوان کردید اولین دوره حضورتان در دوره شانزدهم جشنواره بود. از حس و حال آن دوره بگویید.

من آن زمان ۱۷ سال داشتم. هنوز دیپلم هنرستان موسیقی نگرفته بودم و به‌عنوان نوازنده اول ترمبون در ارکسترسمفونیک تهران اجرا داشتم. در آن زمان رهبر ارکستر شادروان فریدون ناصری بود. واقعا حس آن زمان را نمی‌توان به زبان آورد. یک حس درونی است ولی قابل مقایسه با هیچ چیز برای من نیست. به عقیده من یک نوازنده در صحنه ساعات خاصی را می‌گذراند و در آن لحظات چیزی از عمر او کم نمی‌شود، چون به مسائل و مشکلات فکر نمی‌کند و دروفاق یک ساعت عرفانی و روحانی برای هر موسیقیدان است. زیرا واقعا به یک نیرو و انرژی متصل می‌شود که او را از سختی‌ها و بدی‌های زندگی می‌رهاند و به عالم بالا می‌برد.

۴ به‌عنوان رهبر ارکستر، به‌تازگی وارد ارکستر صداوسیما شدید. نقشه راه‌تان برای آینده این ارکسترسمفونیک چیست و چه طرح و برنامه‌ای دارید؟

این کار فقط به عهده من نیست. ارکستر یک مدیر فنی و یک سازمانی دارد و مدیران ارشد برای این کار تصمیم می‌گیرند، اما در جایگاه رهبر ارکستر پیشنهادهایی دارم برای این‌که بتوانیم به فرهنگ و موسیقی ایران کمک کنیم و ظرفیت‌های

خودمان

را تقویت نماییم.

ما هم آثار جهانی را

اجرا خواهیم کرد ولی در کنار آن نگاه ویژه‌ای به آثار

آهنگسازان ایرانی خواهیم داشت. برای این منظور

از زمانی که این مسئولیت به من سپرده شد ابتدا با

حضور مدیر محترم ارکستر تلاش کردیم زیرساخت و

پایه‌های ارکستر را درست کنیم و نگاه کوتاه‌مدت به

کیفیت نداشته باشیم و با یک نگاه بلندمدت کار

کنیم تا ارکستر چه به لحاظ فنی و چه به لحاظ هنری

ارتقا یابد، از دوستان هنرمند درجه یک و نامدار که

هرکدام یک برند در دنیا موسیقی هستند استفاده کنیم، بر موسیقی ملی و میهنی خودمان متمرکز شویم و قطعات آهنگسازان ایرانی که کمتر دیده می‌شوند را اجرا کنیم. چون گرایشی بخش دیگری از کار ما بود. تلاش داریم بتوانیم از هنرمندان نخبه که تحصیلات آکادمیک دارند و به لحاظ سواد، فرهنگی، اخلاقی و ... در سطح بالایی هستند استفاده کنیم. این اتفاق برای فرهنگ و هنر مملکت به نظرم یک کارت برنده است.

۴ برنامه ارکسترسمفونیک صداوسیما برای بعد از جشنواره چیست؟

این ارکستر با توجه به این‌که در سازمان استودیوهای موسیقی داریم این قابلیت را دارد که آثار اقوام را تولید و ضبط کند. درحال حاضر نیز

در حال آماده‌سازی

و تمرین یک

قطعه ملی-

میهنی

هستیم.

سلام فرمانده ۳

نماآهنگ «فرمانده مهدی» به‌عنوان

نسخه سوم سرود «سلام فرمانده»

با صدای ابودر روحی و همخوانی

گروه سرود مرد میدان، منتشر شد.

این سرود براساس شعری از مرتضی

باغبانی و سیدمهدی بنی‌هاشمی و

با موسیقی احسان جواد در مسجد

مقدس چمکران ساخته شده است.

بخشی از متن شعر این سرود

به شرح زیر است: از سرباز به

فرمانده، فرمانده میدان آمادست

/ از سرباز به

فرمانده،

بسم...!

ای-ایران

آمادست...

تلاش کنید، راستی کنید

دارکوب‌ها

به برج میلاد تهران می‌رسند

کنسرت گروه تلفیقی «دارکوب» به سرپرستی همایون نصیری و خوانندگی امیرسامان شیخ، پس از چند سال دوری از صحنه اوایل اسفند امسال برگزار می‌شود. این گروه موسیقی که به‌تازگی جدیدترین اثر تصویری خود را با نام «تندیسی از

سراب» منتشر کرده، قرار است در ۵ اسفند سال جاری طی دو سانس در مرکز همایش‌های برج میلاد تهران روی صحنه برود.

دارکوب در این کنسرت به اجرای منتخبی از قطعات سه‌آلبوم منتشر شده گروه می‌پردازد. امیرسامان شیخ به عنوان خواننده جدید دارکوب با اثر تصویری تندیسی از سراب، معرفی

شده و قرار است برای نخستین بار در کنار این گروه موسیقی روی صحنه به اجرا بپردازد.

دارکوب، یکی از معدود گروه‌های قدیمی موسیقی تلفیقی در ایران است که همچنان به فعالیت خود به‌صورت گروهی ادامه می‌دهد. مجید پرومند، آرتین ملکیان، ساسان هاشمی، اشکان موسوی، امیرمهدی مقدم، حمید اکبری و سیاوش خادم‌اعضای گروه دارکوب را در این کنسرت تشکیل می‌دهند. آخرین اجرای گروه دارکوب به پیش از فراگیری بیماری کرونا و در تالار وحدت برمی‌گردد.

نخستین وینار بین‌المللی موسیقی مقاومت

نخستین وینار بین‌المللی موسیقی مقاومت والزامات با حضور مهمانانی از کشورهای حوزه مقاومت اسلامی در دانشکده الهیات دانشگاه تهران برگزار شد.

در این وینار، موسیقیدان‌هایی از کشورهای حوزه مقاومت اسلامی در منطقه ازجمله

آفریقا، آسیای میانه، افغانستان، پاکستان، چین، اروپا و آمریکا حضور دارند و درخصوص شاخصه‌ها والزامات موسیقی مقاومت گفت‌وگو کردند.

عدنان فتح... موسیقیدان و رئیس مرکز موسیقی ملی از سوزیه، علی باجوق رهبر ارکستر از لبنان و عبدالرحمن الحقوم رهبر ارکستر و موزیک انصارا... از یمن از سخنرانان این برنامه بودند.

دومین وینار موسیقی مقاومت روز چهارشنبه ۱۲ اسفند با حضور مهمانانی از فلسطین، بحرین، عراق و تونس برگزار خواهد شد. همچنین سومین وینار صبح روز چهارشنبه ۱۶ اسفند با حضور صاحب‌نظرانی از آسیای

میانه، افغانستان، پاکستان و چین و چهارمین وینار بعد از ظهر همان روز با حضور موسیقیدانانی از اروپا و آمریکا برگزار می‌شود.

